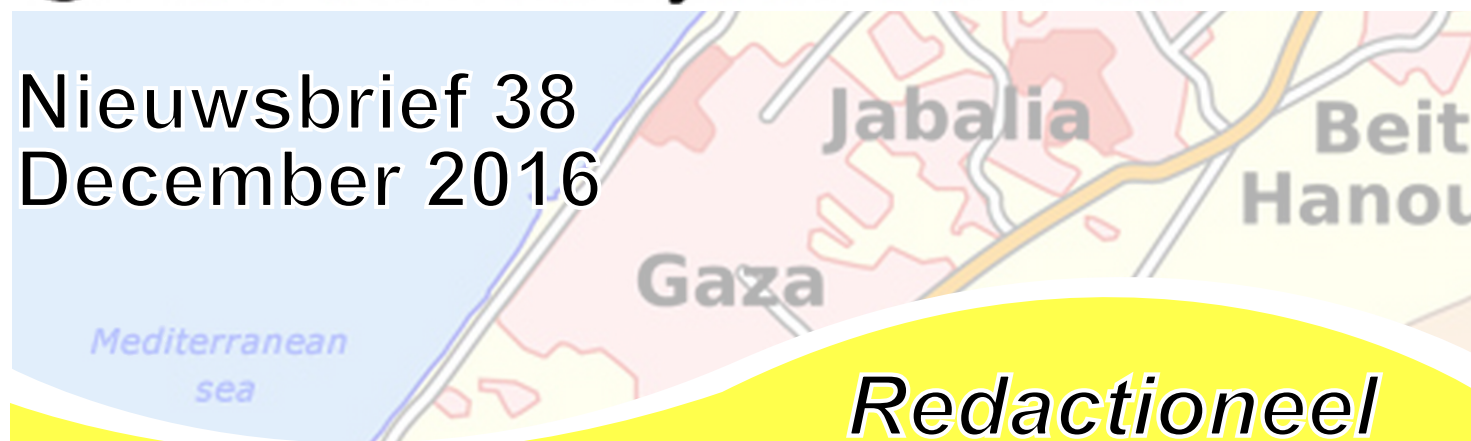

Nieuwsbrief 38
December 2016

Redactioneel

Voor u ligt het achtendertigste nummer van de jabalya nieuwsbrief. Met een (samenvatting) van het reisverslag van Anja Meulenbelt waarin het effect van de voortdurende blokkade op de bevolking duidelijk wordt gemaakt: vooral op jongeren die weg willen maar meestal niet weg kunnen en geen perspectief meer zien. Het artikel over hoe vrouwen hun vrijetijd besteden lijkt daarmee in tegenstelling maar tussen de regels door wordt duidelijk dat er grote behoefte is aan ontsnapping aan de druk van het dagelijks bestaan. Deze maand werden wij vereerd met het tijdelijke verblijf van journaliste Nagham Mohanna van het Gaza Centre for Media Freedom i.h.k. van Shelter City Groningen. Het programma Shelter City stelt mensenrechten activisten en journalisten uit spanningsgebieden in staat om voor een periode van drie maanden op adem te komen. Door de opstelling van de Israelische autoriteiten kon Nagham maar een maand in Groningen zijn maar haar bezoek was desondanks voor haar en voor ons zeer inspirerend. Verder besteden we aandacht aan de boot van de dappere Canadese vrouwen die weer een poging hebben ondernomen om de blokkade van Gaza te doorbreken. Ook al heeft de boot Gaza niet bereikt de actie heeft veel publiciteit gekregen en was in die zin een succes. Ook aandacht voor een rapport van Defence for Children Palestine over de structurele mensenrechtenschendingen van Israel tegen Palestijnse kinderen op de Westbank, Gaza en Oost-Jeruzalem. Die schendingen maken de politie samenwerking tussen de EU en Israel onbegrijpelijk en pijnlijk en de stichting en andere organisaties hebben bij minister Koenders dan ook protest hiertegen aangetekend. Als hoopvol teken een bespreking van het boek van Nir Baram over de bezetting van de Westbank waarin hij een oprechte poging doet de bezetting weer onderwerp van discussie te maken uit ongerustheid over het wegstijgen van de Israelische bevolking.

Een selectie uit een recent reisverslag van Anja Meulenbelt

Terug naar Gaza

Op haar weblog doet Anja Meulenbelt uitvoerig verslag van haar recente reis naar Gaza i.h.k. van de steun van de stichting Kifaia aan de Palestine Medical Relief Society de organisatie die wij ook steunen. Hieronder een selectie uit haar bevindingen.

woensdag 18 mei 2016

Gaza is een plaats van tegenstellingen. Ik merkte het opnieuw, toen we na anderhalf jaar afwezigheid weer in Gaza waren, aan de reacties van Nadia Benaissa, ons nieuwe bestuurslid, die voor het eerst mee was. De eerste dag de verbazing. We werden van de grens naar het kantoor gebracht van de PMRS, de Palestinian Medical Relief Society, in Remal. De rijkste

en relatief minst getroffen wijk in Gaza, waar alle NGO's, ministeries en banken zijn, plus de paar supermarkten waar je alles kunt kopen. Als je geld hebt, uiteraard. We werden uitgenodigd bij de families van Maha en Aed, die een van die fantastische Palestijnse maaltijden voor ons klaar hadden staan. Waar waren de problemen eigenlijk?

Vervolg op pg. 2

Vervolg van pg. 1

Die kwamen. We gingen mee op huisbezoek naar patiënten, en bezochten vooral het project van de PMRS voor gehandicapten, zoals kinderen die slechtziend of blind zijn. (...) We spraken met de mensen van World Health Organisation, van de VN, en met de Gaza Community Mental Health Program, over trauma, en hoe beschadigd de bevolking is. We spraken over de belazerde economische toestand, over de rol van Hamas in het geheel, ook niet best. (...) Iedereen die we spreken beaamt het: nee, de situatie is niet verbeterd. Integendeel. Het is nog moeilijker dan het al was om Gaza uit te komen, bijvoorbeeld. Dr. Aed, de directeur van de PMRS, legt het ons uit. Er is een lijst van bijna 25000 urgente gevallen die Gaza via Rafah – de grens met Egypte, uit zouden moeten. Patiënten die in Gaza geen behandeling kunnen krijgen, bijvoorbeeld. En waarom Egypte niets meer doet? Dr. Aed: die zeggen, Israël is de schuld van de bezetting. Wij doen alleen de humanitaire gevallen.

En de uitgang via Erez, waar wij door naar binnen zijn gekomen, is de laatste tijd ook nog verder geblokkeerd. Ook daar mogen bijna geen mensen uit. Alleen zware patiënten. (...) Er was dat kind met een ernstige nierziekte. Die kreeg geen permit. Tot het kind zo ziek was, dat hij er bewusteloos bijlag. Toen wel. Zijn moeder mocht mee, maar mocht vanwege de 'security' 's nachts niet bij hem blijven. Hij stierf alleen in een Israëlisch ziekenhuis. (...)

Donderdag 19 mei 2016

De PMRS heeft een mooi project: om kinderen die slechtziend zijn toch een kans te geven om op school mee te komen, worden de schoolboeken uitvergroet. We bezoeken een school voor jongens tussen de 16 en 18. Daar zitten ze net eindexamen te doen, dus we willen ze zeker niet lang storen,

maar daar zit een jongen met een borrelglasjesbril zijn eindexamen te doen op voor hem vergrote papieren.

En we gaan naar een meisjesschool, een verlegen meisje zit ook daar haar eindexamen te doen met grote letters. Het hoort bij de filosofie van de PMRS om alle kinderen met een beperking zo veel mogelijk gewoon naar school te laten gaan, en er geen aparte schooltjes voor te maken. (...) De PMRS bezoekt ook families die hun gehandicapte kinderen thuishouden. Vroeger was een kind met beperkingen een schande voor de familie. In Khan Younis hebben ze acht jongens die niet naar school gingen opgehaald, en de families worden nu begeleid. (...)

vrijdag 20 mei 2016

In een van de open klinieken van de PMRS, vlakbij de grens, bij een Bedoeïenendorp, spreken we met een vrouw, Samira Abu Namous, die er van alles is: ze is maatschappelijk werkster, leidt de receptie, de apotheek, geeft er voorlichtingscursussen, vooral aan vrouwen. Een levendige, goedlachse vrouw, die graag met ons praat. Nu blijkt het een voordeel dat we als Kifaia-ploeg deze keer alleen met vrouwen zijn – dat was niet speciaal de bedoeling – en dat we van de PMRS ook een vrouw mee hebben, Maha. We komen op de vrouwenissues, ook de meer pijnlijke onderwerpen die in gemengd gezelschap moeilijk aan de orde komen. (...) over de problemen die te maken hebben met de traditionele opvattingen over vrouwen en mannen. Doordat veel van de hulp die ze verlenen te maken heeft met zwangerschappen en zuigelingenzorg, komen er veel vrouwen naar de kliniek. Er wordt nog steeds vaak op veel te jonge leeftijd getrouwd, meisjes van veertien, en geboortebepanking is er, anders dan in het grootste deel van Gaza, nog taboe. En dus kan

een vrouw van dertig al tien kinderen hebben. Samira kent een vrouw met vijftien kinderen. Veel van de vrouwen zijn slecht gevoed, net als hun kinderen, en er is veel bloedarmoede. De PMRS probeert die vrouwen te bereiken, en via de gezondheidszorg lukt dat wel. (...)

De bezetting heeft het werk van de vrouwenorganisaties moeilijker gemaakt. Het lijkt een paradox dat mensen die weinig van de toekomst te verwachten hebben juist veel kinderen krijgen, tot we beseffen dat kinderen je oudedagsvoorziening zijn. Zij zullen later voor hun familie moeten zorgen. Ik had er nog wel uren door kunnen praten, maar we moesten weer verder.

zaterdag 21 mei 2016

We spreken met Mahmoud Daher, van de World Health Organization. De WHO is een onderafdeling van de VN, en we bezoeken hem dus in het glanzende VN-paleis, waar we eerst door de security moeten. De VN is een belangrijke factor in Gaza. De UNRWA is de VN-poot die destijds is ingesteld om de vluchtelingen in Gaza bij te staan met humanitaire hulp: driekwart van de bevolking van Gaza bestaat uit vluchtelingen en nazaten. (...) Daher spreekt eerst wat formeel, als we hem vragen om ons te vertellen hoe het met de gezondheidstoestand in Gaza staat, en of er nog ontwikkelingen zijn. (...) [Dan zegt hij,] dit weten we: het is een overbevolkt gebied, die kleine strook land langs de kust, 40 kilometer lang. Met inmiddels 1,9 miljoen mensen, en als we nog even wachten, twee miljoen. Elke 15 a 20 jaar verdubbelt de bevolking, als het zo door gaat. In de afgelopen tien jaar, vooral door de bezetting die na 2006 verscherpt werd met de 'siege', de hermetische afsluiting van de Gazastrook, is de werkloosheid en de armoede gestegen. (...) In dit land dat zonder bezetting geheel in staat zou zijn om in eigen onderhoud te voorzien, is de armoede

kunstmatig gecreëerd. Met opzet. Ik denk dat er geen Arabisch land is met een zo hoog gemiddeld opleidingsniveau. Er staan drie universiteiten, alleen, 65 procent van de jongeren die zijn afgestudeerd krijgen geen werk. Het deel van de bevolking dat afhankelijk is van hulp van buitenaf, voedselhulp door de VN, wordt nog steeds groter. (...) En uiteraard betekent dat ook de groei van fanatisme onder jongeren: wat moet een jonge man die zijn opleiding heeft afgemaakt en nog steeds zijn vader moet vragen om een paar shekel? Wat voor keuzes heeft hij? Hij kan zich aansluiten bij een van de strijdlustige groepen, hij kan tunnels gaan graven, hij kan proberen om weg te komen, hij kan zelfmoord plegen. Zijn er nog andere opties? (...)

zondag 22 mei 2016

Van de kilometers aan puin die we zagen in september 2015, toen we vlak na de laatste oorlog tegen Gaza daar waren, is bijna niets meer te zien. (...) We rijden langs de noodwoninkjes en stappen soms uit. Overall zijn we welkom. We zien hoe vindingrijk sommige mensen er nog wat van gemaakt hebben, met een tuintje, met een binnenplaatsje van losse tegels, met oude dekens die gespannen zijn om nog wat schaduw te hebben. We zien geïmproviseerde keukentjes. (...) We doen alles om onze kinderen een zo normaal mogelijk leven te geven, zegt [een] moeder. Wanneer ze kans heeft op een herbouwd huis? Ze weet het niet. Er zijn mensen die een woning kunnen huren, maar daar moet je een inkomen voor hebben. En dat krijg je alleen als je werk hebt.

Het hoort bij de onverdraaglijke tegenstrijdigheden: er zijn mensen die nu al anderhalf jaar huur betalen. Van dat geld hadden ze met gemak een nieuw huis kunnen bouwen. Als dat had gemogen. Dit kunnen we als we hier zijn geen moment vergeten: dit is geen 'natuurlijke' armoede. Deze nood is door mensen gemaakt, en met opzet.

Anja Meulenbelt.

Kinderrechten in de knel door Israëlische bezetting

Op 9 november jl. organiseerden wij een avond met vertegenwoordigers van de stichting Tadamun. Zij komen op voor de rechten van Palestijnse kinderen die leven onder de bezetting. Tadamun is Arabisch voor solidariteit. Onder de naam "Most wanted Tour" vragen zij aandacht voor het lot van Palestijnse kinderen op de Westbank, Oost-Jeruzalem, Gaza en de Golan. En dat is niet overbodig want niet alleen volwassenen worden onder die bezetting wreed behandeld, dat geldt ook voor kinderen tussen 12 en 18 jaar.

Dit blijkt ook uit het rapport "No way to treat a Child" van Defence for Children International Palestine. Zij ondervroegen 429 kinderen die in Israëlische gevangnissen hebben gezeten naar hun ervaringen. En die liegen er niet om. Driekwart van hen kreeg te maken met een wrede behandeling. Van hen werden 119 tijdens het verhoor met handen en voeten aan een stoel vastgebonden, wat heel pijnlijk is. Ze werden bedreigd met fysiek geweld en vaak werd ook gedreigd dat het ouderlijk huis wordt verwoest als zij niet bekennen. Onder druk van deze intimidatie bekennen zij en tekenen verklaringen in het Hebreeuws, een taal die zij niet kunnen lezen. In vrijwel geen enkel geval was er tijdens het verhoor een ouder of een advocaat aanwezig. Op basis van zulke 'betekentnissen' wordt 99% van de kinderen veroordeeld. Maar er zijn ook gevallen waarin kinderen helemaal geen proces krijgen en zonder aanklacht voor lange tijd worden opgesloten; de zogenaamde administratieve detentie. Van de 429 geïnterviewde kinderen werden 66 gemiddeld 13 dagen lang in volledige eenzaamheid opgesloten. En 116 van deze 429 kinderen waren tussen 12 en 15 jaar oud toen zij gearresteerd werden. Israël is het enige land ter wereld dat kinderen als volwassenen berecht voor een militaire rechtbank.

Met deze behandeling overtreedt Israël allerlei verdragen die zij heeft ondertekend waaronder het VN kinderrechtenverdrag, maar Israël stelt dat het verdrag niet geldt voor de bezette gebieden. Die claim is in 2004 al weerlegd door het Internationaal Gerechtshof in hun uitspraak over de (on)rechtmatigheid van de Muur. Volgens het humanitair recht is Israël verplicht om de rechten van de bevolking van de bezette gebieden te waarborgen. Ook het Comité voor de Rechten van het Kind heeft bevestigd dat alle verplichtingen die

voortkomen uit het verdrag gelden voor alle gebieden die Israël controleert, dus naast de Westbank ook Oost-Jeruzalem, Gaza en de Golan.

Militair recht

In de dagelijkse praktijk past Israël in al deze gebieden verschillende rechtspraak toe en maakt ook onderscheid tussen Palestijnse kinderen en Israëlische kinderen zowel in Israël als op de Westbank. Voor Israëlische kinderen geldt het normale civiele- en strafrecht terwijl voor Palestijnse kinderen het militaire recht geldt. Dat betekent dat een Israëlisch kind voor het gooien van een steen naar een politieauto vaak niet meer dan een boete krijgt, terwijl een Palestijnse leeftijdgenoot voor

hetzelfde vergrijp langdurig kan worden opgesloten, zelfs als de beschuldiging vaag is en er geen gerechtelijk onderzoek heeft plaatsgevonden. Het militaire recht geeft de politie namelijk de mogelijkheid om willekeurig mensen op te pakken zonder dat een officier van justitie er aan te pas komt.

Er zijn meer dan 1700 militaire orders die het leven van Palestijnen in bezet gebied bepalen. Centraal daarin staat de veiligheid gezien vanuit Israëlisch perspectief. Om dat te bereiken dient er een volledige controle te zijn over de Palestijnse bevolking. Alles wat men nodig acht voor het bereiken van die controle is toegestaan, waaronder ook de nachtelijke arrestaties waarbij een soort overval plaatsvindt op een huis met een hele groep zwaarbewapende militairen, soms met gebruik van honden. Ook als kinderen niet worden opgepakt, maar bijvoorbeeld hun vader of broer, dan is dit al een traumatische ervaring, laat staan als zij zelf het doelwit van de arrestatie zijn. En helaas is het laatste ook iets dat regelmatig gebeurt.

Record

De bezetting van Palestina duurt al vijftig jaar en al die tijd is het militaire recht van toepassing en is er al sprake van schending van de mensenrechten. Maar de mate van vrijheid is in de loop de jaren ook nog steeds verder ingeperkt. Door de groei van het aantal en de omvang van de Israëlische nederzettingen op de Westbank zijn er steeds meer conflicten met de Palestijnse bevolking ontstaan en worden er door de Israëlische autoriteiten steeds meer onderdrukkende maatregelen tegen de Palestijnse bevolking doorgevoerd en dus ook tegen kinderen tussen 12 en 18 jaar. In april van dit jaar zaten er duizenden Palestijnen in gevangenissen waaronder ruim 400 kinderen, waarvan 14 in administratieve detentie! Dat is een record aantal. En dat ondanks het feit dat in de loop der jaren de kritiek op deze praktijk ook is toegenomen. Verschillende mensenrechtenorganisaties, zoals B'tselem, Defence for Children, Unicef, en UNWRA, hebben bij herhaling rapporten gepubliceerd waarin de schendingen zijn beschreven. Ook het VN Comité voor de Rechten van het Kind heeft in 2002 haar ernstige zorgen uitgesproken over de onmenselijke behandeling van kinderen tijdens arrestaties, ondervraging en detentie. In 2013 herhaalde het Comité dat kinderen nog steeds op dezelfde wrede manier worden behandeld. De aanbevelingen die zij eerder had gedaan ter verbetering zijn door Israël genegeerd. Ook het VN Comité tegen Marteling stelde vast dat marteling in het Israëlische strafrecht

niet verboden is ondanks het feit dat Israël het Verdrag tegen marteling getekend heeft. Ook collectieve straffen zoals de blokkade van Gaza vallen overigens onder marteling.

Conclusies

-Onder de militaire bezetting hebben kinderen dagelijks te maken met fysiek of psychologisch geweld.

-Bij arrestatie en tijdens ondervraging hebben zij geen toegang tot een advocaat en zijn ouders niet aanwezig.

-Kinderen worden in overvolle Israëlische gevangenissen opgesloten tussen volwassenen waar nauwelijks voorzieningen zijn zoals onderwijs.

-Zij krijgen geen rechtsbijstand en geen hulp bij terugkeer in de samenleving na detentie ondanks de trauma's die ze hebben opgelopen.

Volgens Tadamun kan dit onrecht alleen eindigen als de oorzaak ervan, de bezetting van Palestijns gebied, wordt beëindigd en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind echt prioriteit krijgt. Zij roepen op om de "Most Wanted Tour" campagne te steunen. Van harte aanbevolen.

Pieter van Niekerken

*Voor info over de campagne Kijk op www.tadamun.nl
Het hele rapport is hier te vinden: <http://bit.ly/1WmLcuC>*

Inzamelingsactie Gaza 2017

In juli en augustus 2014 richtte Israël met een verwoestende aanval een bloedbad aan onder de bevolking en bombardeerde hele wijken plat. De gevolgen zijn bekend: ruim 2100 doden waarvan ruim 300 kinderen en 11.000 gewonden waarvan ruim 3000 kinderen. Het grootschalige geweld is sinds augustus 2014 gestopt maar de aanval is eigenlijk nog steeds aan de gang. In de vorm van het blokkeren van de wederopbouw waardoor de schade die is aangericht niet hersteld kan worden en mensen elke dag geconfronteerd worden met de gevolgen van wat er toen gebeurde. En dat met honderdduizenden getraumatiseerde kinderen. Maar het handhaven van de blokkade betekent ook dat elke ontwikkeling onmogelijk wordt. De werkloosheid onder jongeren is 60%! Daar komt bij dat de UNWRA, de belangrijkste hulporganisatie voor de 1,2 miljoen vluchtelingen in Gaza, grote financiële tekorten heeft en moet bezuinigen op hulp. We kunnen de bevolking in deze omstandigheden niet in de steek laten.

Daarom zetten wij onze hulpactie voor de Palestine Medical Relief Society voort. Deze kan een belangrijke rol spelen in het verlenen van die hulp maar dat kan alleen als zij over voldoende middelen beschikt. Voor meer info: <http://www.groningen-jabalya.com/inzameling>

Stort op rekeningnummer NL92 INGB 0006 6876 78
t.n.v. Stichting Groningen-Jabalya o.v.v. "noodhulp"

De Canadese vrouwenboot naar Gaza

De Canadese vrouwenboot naar Gaza was een groot succes. Hoewel de Amal II niet in staat was om uit te varen als gevolg van technische problemen en de Zaytouna-Olivia voor het bereiken van de kust van Gaza door de Israëlische marine werd gekaapt, trok de campagne geweldige media-aandacht die de mediastilte rond de Israëlische blokkade hielp doorbreken.

Op 27 september vertrok de boot van Sicilië. Aan boord bevonden zich dertien vrouwen waaronder de Noord-Ierse Mairead Maguire, die in 1976 de Nobelprijs voor de Vrede won, en Fauziah Hasan, een professor gynaecologie uit Maleisië. Op het schip was ook één Amerikaanse staatsburger aanwezig, Ann Wright, een voormalige kolonel van het Amerikaanse leger.

Voor twee van de vrouwen had de eigen historische strijd van hun landen in het kader van de mensenrechten een belangrijke rol gespeeld in de beslissing om mee naar Gaza te varen. Leigh-Ann Naidoo, een Olympische volleybalspeler uit Zuid-Afrika, vindt dat "Zuid-Afrikanen het belang begrijpen van internationale solidariteit in de strijd tegen regimes die segregatie uitoefenen." Marama Davidson, een Maori parlements lid uit Nieuw-Zeeland, draagt een sterke persoonlijke betrokkenheid bij Palestijnse vrouwen in Gaza met zich. "Ik ben zelf een inheemse vrouw en ik wil naast de vrouwen van Gaza staan en de aandacht vestigen op de voortdurende humanitaire crisis." Yudit Ilany, een Israëlische deelnemer die tussen Barcelona en Messina met de Zaytouna-Olivia meereiste, zei: "De blokkade van Gaza is een misdaad tegen de menselijkheid gepleegd in mijn

naam, en het is mijn plicht om op alle mogelijke manieren te protesteren."

Achtergrond

Met hun actie probeerden de dertien vrouwen de blokkade van Gaza te doorbreken. Het Israëlische leger bewaakt die strook land met bijna 2 miljoen inwoners als een gevangenis. "Totaal illegaal", aldus Maguire. Gaza wordt dan ook de grootste openluchtgevangenis van de wereld genoemd. Tachtig procent van de bevolking is afhankelijk van humanitaire hulp die Israël maar mondjesmaat toelaat. Door de blokkade viel de export helemaal stil. Vijfentachtig procent van de viswateren is niet meer vrij toegankelijk. Volgens de VN is de blokkade in strijd met het internationaal recht en komt zij neer op een collectieve bestraffing.

De kaping

Toen het schip op 5 oktober op minder dan veertig zeemijlen van Gaza kwam, werd het geënterd door het Israëlische leger. De Zaytouna-Olivia werd omringd door twee oorlogsschepen samen met vier tot vijf kleinere marine boten. De Israëlische bezettingsmacht (IOF) eiste dat de Zaytouna-Olivia stopte met haar koers naar Gaza. Toen de waarschuwing werd genegeerd betraden ten minste zeven IOF soldaten, zowel mannen als vrouwen, het schip en werd het in internationale wateren gevorderd.

De vrouwen bleven herhalen dat de aanval van Israël illegaal was en dat ze tegen hun wil mee werden genomen naar Israël. De vrouwen werden gevangen gezet. Uiteindelijk werden de vrouwen uitgewezen. Hun detentie was maar beperkt, maar de detentie van de 1,9 miljoen Palestijnen in Gaza blijft.

www.canadaboatgaza.org

vertaling: Bert Giskes

Shelter City Groningen, wat is dat?

Shelter City is in 2012 opgericht door mensenrechtenorganisatie Justice and Peace Nederland op verzoek van hun netwerk van internationale mensenrechtenverdedigers. Het wordt ondersteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het Shelter City netwerk bestaat uit een groeiend aantal Nederlandse steden die jaarlijks één of meerdere internationale mensenrechtenverdedigers tijdelijk een veilig verblijf biedt. Na Den Haag in 2012 volgden Middelburg (2014) en Nijmegen, Maastricht, Utrecht en Amsterdam (2015). Begin 2016 sloten ook Tilburg en Groningen zich aan bij het Shelter City netwerk. De verwachting is dat in de toekomst meer steden (binnen en/of buiten Nederland) zich zullen aansluiten.

Mensenrechtenverdedigers uit 15 verschillende landen leven in onzekere omstandigheden als gevolg van het werk dat ze doen. Het Shelter City netwerk biedt deze mensenrechtenverdedigers de mogelijkheid om voor een korte periode op adem te komen. De mensenrechtenverdediger is drie maanden inwoner van de stad, waar hij/zij bewoners ontmoet en meedoet aan lokale evenementen en bijeenkomsten. Hierdoor kunnen ze tijdelijk ontsnappen aan een bedreigende situatie in eigen land en na het verblijf met nieuwe energie, netwerk en ideeën hun werk voortzetten.

Groningen

Groningen trad toe dankzij een initiatiefvoorstel in de Raad van Suzanne Klein Schaarsberg (Student en Stad) en Koosje van Doesen (D66) dat door een meerderheid gesteund werd. Dit jaar ging het om twee mensenrechtenactivisten die na elkaar in de stad verbleven. Hierna wordt er geëvalueerd en gekeken of dit herhaald kan worden.

De eerste activist kwam voor de zomer naar Groningen en was afkomstig uit Gambia. Hij verbleef hier onder een pseudoniem.

Stichting Groningen-Jabalya was erg verheugd dat voor het verblijf in de periode na de zomer journaliste Nagham Mohanna van het Gaza Centre for Media Freedom werd geselecteerd. Zij en het centrum zijn goede bekenden van onze Stichting. In 2012 gaf bestuurslid Lejo Siepe daar een training. In de jaren daarna publiceerden journalisten van het centrum regelmatig artikelen in deze nieuwsbrief (ook dit keer weer). En in 2015 ontmoette onze delegatie Nagham tijdens ons bezoek aan Jabalya.

Helaas weigerde Israël Nagham tot twee maal toe

toestemming om via Israël te reizen. Uiteindelijk besloot zij om de, zeker voor een alleenreizende vrouw, gevaarvolle route via de Sinaï te nemen toen de grens bij Rafah plots weer korte tijd geopend was. Een argument voor haar was ook dat als zij niet zou komen de kans op voortzetting van het Shelter City project in Groningen erg klein zou worden. Uiteindelijk arriveerde zij veilig in Groningen, maar toen waren twee van de drie maanden al verstreken. Ondanks het feit dat de vertraging niet haar schuld was maar te wijten was aan de onwil van Israël kon de termijn niet verlengd worden.

Op het moment van verschijnen van deze Nieuwsbrief is Nagham dan ook weer vertrokken. Het is onduidelijk of zij dan snel via Rafah weer terug kan naar huis of dat zij moet wachten tot de grenspost weer opengaat, wat soms weken (of langer) kan duren.

Bert Giskes

Stichting Groningen-Jabalya zoekt bestuursleden.

Naast:

- bereidheid en tijd om mee te werken aan de activiteiten van onze Stichting
- zoeken wij bestuursleden met
- contacten in het onderwijs, of met jongeren, of met religieuze gemeenschappen.

Vrijwilligers gezocht

- voor de redactie van de Nieuwsbrief
- voor het onderhouden en vernieuwen van de website.

contactgegevens op achterpagina nieuwsbrief

Wat doen vrouwen in de Gazastrook in hun vrije tijd?

Dat vroegen wij aan onze contacten aldaar. Mensen in Gaza staan ontzettend onder druk. De Gazastrook is zwaar overbevolkt. Mensen wonen er op een kluitje, met grote gezinnen in kleine huizen zonder privacy. Er is de voortdurende dreiging van oorlog en bomaanslagen, oorlogsdrones vliegen permanent boven hun hoofd. De getraumatiseerde bevolking zit opgesloten in een gebied met grote armoede en werkeloosheid. Ook daardoor, u leest het in onderstaande stuk tussen de regels door, is er bij de vrouwen daar niet alleen behoefte aan ontspanning, maar vooral ook een grote behoefte om onder elkaar te zijn, even verlost van mannen. Hoe? Dat leest u hieronder.

Vrije tijd vormt altijd een kans voor vrouwen uit de Gazastrook om zich te ontspannen. Of het nou zomer of winter is, en ondanks dat de mogelijkheden beperkt zijn door de Israëlische belegering die nu al tien jaar duurt.

De Middellandsezeekust is één van de belangrijkste plaatsen om te recreëren. Je vindt er sportclubs, centra voor Koranstudie, en plekken waar je ambachten of muziek kunt beoefenen, en de vrouwelijke helft van de ruim twee miljoen bewoners van de Gazastrook maakt er dankbaar gebruik van.

Wie langs de lange kuststrook over het strand zwerft, merkt dat er veel inwoners van de Gazastrook lopen, waaronder bijzonder veel vrouwen. Voor hen biedt het strand een kans om tot zichzelf te komen en even te ontsnappen aan het leven met zijn vele sociale problemen.

Lina Ahmed, een meisje uit Gaza, vertelt over haar ervaringen met vrije tijd. "Ik heb niet veel vrije tijd, door mijn universiteitsstudie en al de dingen die ik moet leren, maar als ik me benauwd voel door de drukte of me vervel, dan vormen de zee en het zand wel een toevluchtsoord voor mij, mijn familie en

vrienden." Ze is er dan ook op gebrand om ergens in de buurt van de kust te verblijven, zelfs als het winter wordt en de temperaturen flink dalen.

Fadi Radi is het met haar vriendin eens, hoewel ze nauwelijks vrije tijd heeft door een drukke baan. Als de drukte het even toelaat, slipt ze naar het strand om daar weer wat positieve energie op te doen. Fadi vertelt dat veel vrouwen energie vinden door langs het strand te wandelen. Dat het voor hen een feest is om er te zijn; een korte verlossing van vermoeidheid

en pijn. Waarbij ze opmerkt dat ze in haar vrije tijd ook graag dingen uitprobeert met koken in de keuken.

Het aantal sportscholen in de Gazastrook is aanzienlijk toegenomen en ze hebben speciale tijden waarop alleen vrouwen en dames er kunnen trainen. Daardoor zijn ze uitgegroeid tot toevluchtsoorden waar de vrouwen van Gaza even kunnen ontsnappen aan de dagelijkse drukte en spanningen.

Noor Mahmood uit Gaza vindt in het bezoeken van de sportschool veel plezier. Ze gaat op een vaste tijd trainen en vernieuwt maandelijks haar abonnement. Ze houdt haar vaste tijdstip aan, of het nu zomer of winter is. Ze verklaart dat veel meisjes en vrouwen in Gaza niet alleen sporten omdat het lichamenlijk gezond is, maar vooral omdat een bezoek aan de sportclub voor hen een kans is om te ontspannen, zonder dat ze er het gevoel van krijgen dat ze lui zijn.

Soha Al-Chatib op één van de oefentoeu- stellen deelt haar mening. "Ik ga in mijn vrije tijd graag sporten. Er zijn veel sportscholen en veel van mijn vrienden gaan ook. Dat vind ik een prettige bijkomstigheid. Maar het gaat mij er vooral om dat ik door de inspanning negatieve energie kwijt raak."

Niet alle inwoners van Gaza kunnen echter naar een sportschool, simpelweg doordat ze het lidmaatschap niet kunnen betalen. Er heerst enorme armoede onder de twee miljoen inwoners en de werkeloosheid

onder vrouwen loopt op tot tachtig procent.

Zina Joesoef vertelt dat iedere week vooral de donderdag een dag is die ze doorbrengt in het gezelschap van vrienden (opmerking van de schrijver: de vrijdag is de "zondag" van moslims, en dit is dus de dag daarvoor). In de zomer wordt er veel gekletst, en in de winter gaan ze vaak wandelen en ontspannen. Ze wandelen door de straten waar het gezellig is en waar veel gezinnen en vriendinnen zijn.

Roa Yassin deelt de mening dat donderdagavond de ontspanningsavond bij uitstek is. Dan gaat ze naar plekken waar ze zich kan amuseren. Zij en haar vrienden van de universiteit verzamelen zich dan en gaan op pad om plezier te hebben. Vooral shisha (waterpijp) roken vindt ze leuk.

Luma Majid daarentegen begeleidt iedere vrijdag haar opa en oma naar een restaurant omdat die er ook wel eens uit willen. Ze woont zelfstandig in Gaza om, verwijderd van haar familie, haar universiteitsstudie af te maken. Ze vertelt dat de afsluiting van de grens het moeilijk maakt om haar familie in de Verenigde Arabische Emiraten regelmatig te bezoeken, zodat ze haar toevlucht neemt tot haar grootouders.

We zochten verder om er achter te komen hoe vrouwen en meisjes uit Gaza hun dag doorbrengen en vonden enkele vrouwen in scholen waar ze leren naaien of weven en centra waar vrouwen de Koran uit hun hoofd leren. Dat eerste niet als beroep maar als hobby.

Vervolg op pg. 10

Umm Mohi is een ervaren weefster. Ze maakt jurken en andere kleding: "In mijn vrije tijd ga ik graag naar een kerkelijk centrum waar ik leer naaien. Het is één van mijn lievelingsplekken en de tijd die ik er doorbreng is me dierbaar."

Lian Raid is één van de kleine meisjes die het belangrijkste deel van het naaien en weven van kleren leren in hun vrije tijd. Lian:

"Ik hou ook van het lezen van veel romans in mijn vrije avonden, maar ik ga ook naar het naaicentrum waar ik ook leer breien."

Maar Umm Gamal gaat ijverig naar het Koran-centrum. Ze vindt het uit het hoofd leren van de Koran erg leuk, vertelt ze. "Ik werk er echt heel hard aan. Als het even kan ga ik naar de moskee in de buurt en leer ik daar kleine meisjes ook de Koran. Ik leer ook de regels om de uitspraak en intonatie perfect te krijgen."

Rashid valt haar bij. Hij helpt haar in zijn eigen vrije tijd bij het memoriseren van de Koran in de moskee. Hij vertelt hoe leuk Umm Gamal het vindt. "Het is moeilijk. Ik ken de Koran goed en geef er ook lezingen over. Zodra ik vrije tijd heb ga ik daarom ook naar de moskee."

We treffen ook meisjes die het leuker vinden om muziek te leren maken en concerten bij te wonen.

We ontmoeten Yasmin bij het vioolspelen. Zij vertelt ons: "Ik heb er veel plezier aan om muziek te leren maken. Er zijn wel weinig meisjes die dat leuk vinden, maar voor mij is het pure ontspanning en ik besteed er veel vrije tijd aan."

Jenna Murad is een jong meisje dat graag naar popconcerten gaat. "Als ik bijvoorbeeld op internet zie dat er een concert in de buurt is, probeer ik meteen een ticket te boeken om er samen met andere meisjes naar toe te gaan. Dat is prachtig. Afgelopen donderdag waren we nog in het Edward Said Centrum bij een geweldig concert, zo onderbreek ik de druk van mijn studie op een leuke manier."

Door Tassneem El-zayyan,
lid van het Gaza Centre for Media Freedom
Inleiding en vertaling: Marco in 't Veldt

Stichting steunt oproep aan Minister Koenders: Stop samenwerking met Israëlische politie

Onlangs heeft de stichting Groningen-Jabalya een protestbrief mede ondertekend die gericht was aan minister Koenders van Buitenlandse zaken. De brief ging over een onderdeel van Horizon 2020, het innovatie en investeringsprogramma van de EU dat voor de periode van 2014 tot 2020 een subsidiepot van €80 miljard te verdelen heeft.

Al eerder bleek dat de Israëlische defensie industrie via dit subsidieprogramma profiteert van gezamenlijk wetenschappelijke onderzoek. Het onderdeel waar het hier nu om gaat heet "Law train". Het doel van "Law train" is om een trainingsprogramma op te zetten voor Europese politiediensten met het doel om gezamenlijk effectievere ondervragingsmethodes te ontwikkelen om in te zetten tegen de internationale drugshandel. Ook nu blijkt dat binnen dit project zeer innig wordt samengewerkt met Israëlische instanties zoals de Bar Ilan universiteit en het Israëlische ministerie van Veiligheid en Politie.

een coördinerende rol vervuld in dit project betekent in ieder geval dat de EU de praktijken die in Israël en de bezette gebieden plaatsvinden via deze samenwerking legitimeert. Men opereert daarbij vanuit Oost-Jeruzalem, onderdeel van bezet Palestijns gebied. In beide gevallen schendt europa haar eigen richtlijnen die samenwerking met instellingen die actief zijn in de bezette gebieden afwijst. Daarnaast bestaat er door de samenwerking binnen "Law train" het risico dat Europese landen Israëlische methodes gaan overnemen, met alle risico's voor Europese burgers van dien.

Je kunt niet anders dan je verbijsterd afvragen wat Europa bezielt als je tot je laat doordringen wat deze samenwerking betekent. Gezamenlijke ondervragingstechnieken ontwikkelen met een partner die op dagelijkse basis en op grote schaal methodes toepast die vallen onder het begrip marteling. Dan moeten alle alarmbellen gaan rinkelen, maar dat gebeurt niet. Alleen in Portugal heeft het ministerie van justitie en de gerechtelijke politie onder druk van de publieke opinie besloten zich terug te trekken uit het project. De andere Europese partners, het Belgische ministerie van Justitie, de KU Leuven en de Spaanse Guardia Civil hebben dat tot nu toe niet gedaan. Blijkbaar denkt Europa dergelijke know how nodig te hebben in de strijd tegen internationale drugshandel. Dat is een trieste constatering en een nieuw dieptepunt in de kritiekloze houding van Europa ten aanzien van Israël. Uiteraard staan in de richtlijnen mooie woorden over hoe je op een ethische manier mensen kunt ondervragen, maar het feit dat Israël

Als pleitbezorgers van de BDS strategie vinden wij dat samenwerking tussen EU instanties en Israëlische instanties gestopt zou moeten worden. Helaas is dit in Europa niet de realiteit. De EU heeft op alle denkbare terreinen juist een hechte samenwerking met Israël. Zelfs tegen de eigen richtlijnen in. Daarmee verloochent de EU haar eigen waarden ten aanzien van democratie, mensenrechten en internationaal recht waar ze zegt voor te staan. Daar is de samenwerking in het kader van het "Law train" programma helaas een schoolvoorbeeld van. Hopelijk zal de minister de oproep aan hem serieus nemen, maar gezien de negatieve Europese traditie op dit punt is er voorlopig geen reden om hierover erg optimistisch te zijn. Europa en zeker ook Nederland is goed in het uitspreken van vrome woorden over het vredesproces maar als het op daden aankomt blijkt vaak dat er andere prioriteiten gelden.

Pieter van Niekerken

Boekrecensie

Nir Baram is een Israëlische schrijver, twee van zijn vier romans zijn vertaald in het Nederlands. In 2015 publiceerde hij dit verslag en de gesprekken die hij in de bezette gebieden voerde. De titel klopt niet helemaal: Baram heeft geen gesprekken gevoerd in de Gazastrook, laat staan op de Golanhoogten. Er worden gesprekken weergegeven die hij had op de Westelijke Jordaanoever en in een kibboets dicht bij de Gazastrook. Hij praat met Israëli en Palestijnen, met jong en oud, met kolonisten en met Hamas-aanhangers. Zijn centrale vraag is: "Hoe ziet u een oplossing voor het Israëliisch-Palestijnse conflict?"

De reden voor dit boek

Baram geeft zorgvuldig de gesprekken weer en dit levert oprechte portretten op. Alleen in het voorwoord en hier en daar in een overpeinzing geeft hij zijn eigen gedachten weer. Daaruit blijkt wel de reden voor dit boek. Was er in de jaren 80 nog een publiek debat over de morele effecten van de bezetting op de Israëlische maatschappij, nu is het oordeel van "de wereld" het belangrijkste politieke argument. De bezetting is genormaliseerd en vrijwel onzichtbaar geworden. Hij spreekt van de levens van miljoenen Palestijnen die beheerd (kunnen) worden, opgesloten als ze zitten in twee reusachtige 'gevangenissen': een meer flexibele op de Westelijke Jordaanoever en een rigide in Gaza. Veel Israëliërs willen geen echte vragen stellen over de toekomst. Baram is ongerust over het wegstijgen. Dit boek is o.a. bedoeld om zijn landgenoten te informeren en DE vraag, die naar de toekomst, wel te stellen.

**"Een land zonder grenzen:
Een Israëlische schrijver reist door de bezette gebieden"**

Door Nir Baram

De Bezige Bij

ISBN 978 90 234 99442.

271 pag. 2016. 20,00 euro

Veel informatie

Uiteraard heeft het antwoord op de vraag, hoe zie je de toekomst, alles te maken met: hoe zie je de geschiedenis. Israëli laten die beginnen in 1967, Palestijnen in 1948. Mij levert het boek meer informatie op over de Israëlische maatschappij en de gedachtegangen van verschillende groepen. Het leven op de Westelijke Jordaanoever wordt met veel concrete voorbeelden beschreven. Wel denk ik dat Baram, gezien zijn nieuwsgierigheid naar toekomstdenken, meer geïnteresseerd is in 'opinion leaders' dan in Jan-met-de-pet (Mohammed met ..). Soms vraagt hij meer naar ideeën, dan naar de concrete situatie. Een Palestijnse werknemer die zich gedwongen ziet bij een Israëliisch bedrijf te werken voor een-derde van het minimumloon komt niet aan het woord.

Snel vertaald

Nir Baram is in Nederland nogal geliefd. Interessante interviews zijn via google te vinden: "Nir Baram NRC" en "Nir Baram Trouw". Ik ben erg nieuwsgierig naar zijn invloed in Israël, maar weet niet hoe ik daar zicht op zou kunnen krijgen. Mijn advies: lees niet alleen de interviews met hem, lees ook dit boek.

Fennie Stavast

Redactie: Bert Giskes,
Pieter van Niekerken,
Marco in 't Veldt,
Harm van der Veen.

Met medewerking van:
Tassneem El-zayyan,
Anja Meulenbelt,
Jan Jongbloed,
Fennie Stavast.

Vormgeving: Harm van der Veen

Postadres: Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen

Telefonisch: Bert Giskes
050-5421370

info@ groningen-jabalya.com

Colofon

**Wilt u in het vervolg de nieuwsbrief digitaal ontvangen?
en/of wil je op de hoogte blijven van het Jabalya-project?**

Stuur dan naam, emailadres naar:

info@ groningen-jabalya.com

Of juist liever met de post? Stuur dan naam en adres naar:
Stichting Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen